

Puhe äideille 06.05.2015

**"Mun huonehessani seinäl' on
yks kuva halpa ja koruton.
Se siinä ollut on monta vuotta,
ja aina ihaelen ma tuota."**

Työhuoneessani seinällä on kuva äidistäni. Siinä kuvassa äiti istuu veneen perässä miettiväisenä, ja katsoo minuun, kuvaajaan päin..

Äidistä oli vaikea saada valokuvia. Hän pakeni kameraa. Veneestä hän ei päässyt pakenemaan. Valokuvia on vähän, mutta äidin kuva on pysyvästi sydämässäni.

-Kuva veneessä miettiväisenä istuvasta äidistä.

Voisin jatkaa Paavo Cajanderin säkein:

**"En tiedä mi siinä viehättää,
lumenko peittämä harmaa pää,
vai surun uurtamat vaot nuoko,
vai silmäin lempeä tuike tuoko.
En tiedä, mutta niin lämmin on
Sen läheisyys kuni auringon.**

Tulen katsoneeksi kuvaa päivittäin, koska se on työpöytäni yläpuolella. Kuvaa katsoessa usein monet lapsuusmuistot tulevat mieleeni:

**"Ja kun katson niin vähittäin
Herääpi muistoja mielessäin,
niin armahaita, niin ihanoita
ja kaivatessani katkeroita.
Ma poies mennehen polvekseen
Näen lapsuusmaailman riemuineen,
Näen kynttilöitä ja joulupuita
Ja ystävyksiä hymysuita.
Ja onpa kuin kuva elon sais
Ja mua hellästi katsahtais,
Ja onpa kuin hänen katsannastaan
Helottais taivahan rauha vastaan.
Ja senhän vuoksi niin lämmin on
Sen läheisyys kuni auringon.
Mut ken se ompi se armahainen?
Mun oma äitini on se vainen."**

Äitini jäi leskeksi päivää ennen talvisodan päättymistä. Kolmen pienen lapsen kanssa. Olin nuorin, alle puolivuotias. Äiti uhrautui perheelleen, meille lapsille. Hän jäi leskeksi ilman omaa ammattia. Hän teki erilaisia maaseudulta löytyviä töitä, raskaitakin. Äitini oli eräänlainen ikiliikkuja. En nähnyt häntä koskaan päivisin lepäilemässä.

Hän oli saanut käydä vain kiertokoulun ja kaksi vuotta kansakoulua. Silti, tai ehkä juuri siksi, hän kannusti lapsiaan opin tielle. Hän ohjasi venettään oikeaan suuntaan.

Hyvät äidit, sotalesket, olette tehneet Suomen itsenäisyyden hyväksi suuren työn, Se on mielestäni monesti jäänyt liian vähälle huomiolle.

Äidit kävivät sotaa kotirintamalla. Sotaleski-äideillä sota jatkui vielä sodan päätyttyäkin. He taistelivat yksin perheensä toimeentulon puolesta.

Jatkosodan aikana 1942 sotamarsalkka Carl Gustav Emil Mannerheim myönsi antamallaan päiväkäskeillä

kaikille Suomen äideille yhteisesti vapaudenristin kunniamerkin. Hän ymmärsi miten arvokas se työ oli,

mitä äidit tekivät sodan aikana kotirintamalla.

Vuosittainen äitienpäivän vietto alkoi Suomessa vuonna 1918. Ei ole ehkä sattuma, että äitien työn merkitys

alettiin ymmärtää juuri tuona murroskautena.

Toukokuun 2. sunnuntai vakiintui viralliseksi äitien juhlapäiväksi vuonna 1927, ja liputuspäiväksi vuonna 1947.

Hyvät äidit, teillä on kaikki syy juhlia äitienpäivää 2015. Tänä vuonna juhlitaan myös kaatuneitten omaisten liiton 70-vuotistaivalta. Sen historia on osa teidän historiaanne. Te olette ansainneet äitienpäivän.

Haluamme kiittää siitä työstä, jonka olette tehneet meidän hyväksemme.

Lauri Viidan säkeiden myötä toivotan teille onnellista äitienpäivää:

**”Äidit vain, nuo toivossa väkevät,
Jumalan näkevät.
Heille on annettu voima ja valta
kohota unessa pilvien alta
ja katsella korkeammalta.”**